

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio II. De compositione continui successivi per alios.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

negō divisione devenire non posse, ut non maneat continuum. Et certē Continuum definitivē est, cuius extrema sunt unum, hinc quousq; manet continuum, divisibile erit, si enim habet Extrema, quomodo non habet plura? si plura, quomodo non divisibilia à se. Unde concedo cum Aristotele 6. Phys. T. 4. Continuum semper esse in ea quæ insunt divisibile. Sed nego docuisse Aristotelem, hoc, quod semel continuum est, debere esse continuum semper, licet quousq; manet continuum, sit semper, & deinceps divisibile, & quod in divisione illius, non veniatur ad indivisibile, seu ut loquitur Aristoteles inibi, ne sit indivisibile, indivisibile tangens. Nos autem non dicimus in divisione continui deveniri ad Indivisibile, de quo infra. Primi autem Physicorum T. 15. *Infinitem enim* (dum inquit) *in quanto est*, non significat in Infinitum divisibilitatem partium, sed solum quod infinitudo spectet ad quantitatis prædicamentum, non substantiæ, aut Qualitatis, unde addit: *Infinitem enim ratio, Quanto utitur.*

QVÆSTIO II.

De Compositione Continui Successivi per alios.

SUCCESSIVA duplicia sunt; quædam successiva, ratione sui fieri, in re autem permanentia sunt, & ita productio caloris successiva est, calor autem productus, est quid permanens. Alia autem etiam in suo esse, successiva sunt, & talia sunt, tempus, motus localis successivus &c. Porro sunt aliqui, qui quamvis censeant, continuum permanens non componi ex indivisibilibus, ut recentior Suarez, censet nihilominus continuum successivum, componi ex solis indivisibilibus.

PRIMA ITAQ; EST SENTENTIA, *Continuum componi ex indivisibilibus.*

CONTRA est primò. Quia continuum permanens non componitur ex indivisibilibus, Ergò nec continuum successivum.

RESPONDET recentior Suar. disparitatem esse. Quia in continuo permanenti, indivisibilia ambo simul existunt, & cum sint indivisibilia, neutrum resistit alteri, sed utrumque est simul cum alio; in continuo autem successivo, in quo nimirum indivisibilia non eò existunt, & unum non est simul cum alio, sed post aliud, ideoque facere possunt extensionem. Sed redit argumentum, quare hæc indivisibilia, quæ sunt simul cum alio, non possunt facere extensionem, possunt autem facere extensionem indivisibilia, quorum unum succedit alteri, & quid plus adfert existentia unius, & non existentia alius, ad extensionem, quod non adfert, existentia utriusque,

CONTRA secundò. Quia ad veram successione, quæ condistinguitur à positione discretorum immediata, qualis reperitur, dum ab extremo ad extremum transit Angelus, non transeundo medium, requiritur ut secundum aliquid sui, conjungatur, secundum aliquid recedat, cum autem indivisibilia non possint pati Ly; Aliquid sui, nec erunt apta ad constituendum successivum.

CONTRA tertio. Quia universaliter assumit Aristoteles, quod indivisibile, non possit facere extensionem.

DICES primò cum Oviedo. Partes temporis sunt essentialiter successivæ, ergò nunquam sunt duæ partes illius simul, hoc ipso enim, non essent successivæ. Ergò ulterius nunquam existet, pars illius divisibilis; si enim existeret pars illius divisibilis temporis, hoc ipso existerent partes, in quas dividi potest, seu partes successivæ, quas non posse simul existere, probatum est.

RESPONDEBIS primò. Quod partes temporis existant successivæ & non simul, talis enim debet esse existentia partium, qualis existentia totius; & ita homo, cum sit natura sua permanens, & partes illius, & totus homo, existit simul; cum verò tempus sit natura sua transiens, etiam partes illius transeuntes erunt, existentiamque illius deposcent, non nisi successivam. *Hæc responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia ut urget idem, id quod est successivè, partim est actu, partim fuit, partim erit, quare ergò de illo temporis quod est actu, estne successivum? si non est successivum; Ergò est instans. Si est successivum; Ergò partim est, partim erit, partim futurum est, quæstio autem est, de eo solo, quod actu est. Tum quia si id quod est *Actu temporis*, existeret successivè, verum de illo esset dicere; Non est *Actu temporis*, quæ sunt contradictoria, quia de illo quod est actu temporis, verum esset dicere, successivum est, si successivum est, verum erit quod existit, vel exiturum sit, insuper quod existat. De eo autem quod existit, verum est dicere: Non est *Actu temporis*, sed fuit: De eo etiam quod exiturum est, verum est dicere: Non est *Actu temporis*, sed erit. Ergò à primo ad ultimum, de eo quod est actu temporis, si successivum est, verum est dicere; Non est *Actu temporis*. Tum quia successivè existere, non est nisi existisse vel exiturum esse. Si ergò tu tribuis temporis existentiam non nisi successivam, tribuis illi quod extiterit vel exiturum sit; hic autem quæritur de eo, quod existit temporis.

RESPONDEBIS secundò cum Hurtado. Quod tempus existat secundum partes indeterminatas, & licet nulla pars determinata temporis possit existere tota simul, partes tamen indeterminatæ, possunt existere totæ simul. *Hæc Responsio*

NON

NON SATISFACIT. Tum quia nullæ dantur actu partes & tamen indeterminatæ temporis, determinatam enim, & non vagam existentiam habent. Tum quia partes illæ indeterminatæ vel habent ordinem prioris & posterioris, vel non habent? Si non habent? ergo non sunt partes temporis, quod definitur per ordinem prioris & posterioris; Si habent, ergo non cōexistunt, sed una est prius, alia posterius. Tum quia partes determinatæ temporis, non possunt existere totæ simul, ergo nec partes indeterminatæ.

RESPONDEBIS tertio. Partes temporis, esse simul, non quomodocūque sed simul in esse fluenti. *Hæc responsio.*

NON SATISFACIT. Tum quia simul, & in esse fluenti, sunt termini, qui non se compatiuntur, si enim aliquid fluit, necessariò succedit, si succedit, simul non est. Tū quia videtur in hoc esse manifesta principii petitio, dicere enim successivum, simul in esse successivo existere, est petere principium, de hoc ipso enim quæritur quomodo successivum, *simul*, successivè tamen existere possit. Ergo etiam dicere quod successivum simul in esse fluenti existat, est petere principium. Tum quia hoc quod fluenter existit, vel est divisibile vel indivisibile? si indivisibile, habetur intentum; si divisibile, habebit hoc ipso prius & posterius, de hoc autem ipso quæritur quomodo existat utrumq; simul?

DICES secundò. Potest DEUS in uno instanti creare Angelum, & in altero illum annihilare, aliàs non esset illi libera conservatio creaturæ.

RESPONDERI solet primò negando antecedens. Unde si velit Deus creatum uno instanti Angelum annihilare, debet expectare tempus, nec per hoc officitur quidquam libertati Divinæ, sicut non officit quidquam libero dominio Dei, quod non possit 24. horas, ponere simul, quia hoc oritur, ex ipsius impossibilitate objecti. Impossibile autem est, ut immediatè sequenti instanti, annihilaret Deus Angelum, priori immediatè instanti creatum, cum post instans nullum sit, nec possit esse immediatè, sequens in tempore, instans. *Hæc Responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia secundum dicenda quamvis immediatè sequenti instanti annihilaret Deus Angelum, nondum sequeretur instans temporis post instans temporis. Tum quia, vel sunt stata hæc instantia quibus creari. v. g. potest Angelus vel non stata? si stata, ergo non semper est DEUS expeditus ad creandum in instanti Angelum, casu quo in tempore, statum illud instans, non respondeat. Ergo non omni tempore potest justificare impium, casu quo statum instans non respondeat, quo deberet produci gratia, quæ ut potè spiritualis in instanti producitur. Si autem

non est statum hoc instans, cur volente DEO annihilare immediatè post instans creationis, non poterit respondere annihilatio. Et certè non creet Deus in instanti (quo supponitur creasse) Angelum, cur eo tempore quo tu dicis posse illum annihilare immediatè non sequetur non nisi instans, adeoq; id, in quo creari possit Angelus, adeoq; etiam annihilari prius creatus. Quis credat consecrantibus tot Sacerdotibus & tot communicantibus, nunquam deveniri ad hoc, ut hic quidem primò incipiat esse Christus consecratione, & nullo interposito tempore alibi ultimò sit? quis credat ut dum hic ultimò est, per totum mundum nullibi possit immediatè post, primò esse, sed non nisi expectato tempore: quænam hoc revelatio docet? vel ad quem fidei articulum defendendum id requiritur? cur non dicatur hoc quidem instantaneè produci, hoc immediatè annihilari, nihil proportionati correspondere in tempore? ut effugiat hoc absurdum, quod DEUS debeat interrogatus dicere potesne nunc creare? non possum! quia modò est tempus, sed debeo expectare instans, cumq; illud tempus per totam æternitatem sit divisibile, si divideretur per totam æternitatem, non potest quidpiam creare. Quis item credat hic dum separatur anima, nullibi in mundo, aliam immediatè post creari? Quis credat dum instanti affirmat aliquid Angelus vel Petrus, immediatè toto universo, nec hunc Angelum nec alium posse, quicquam affirmare, affirmaret enim in divisibili & instantaneo iudicio, sed debere stare obstipum, aut nescio quam, non nisi divisibilem notitiam ponere. Tum quia sit impossibile tempus, poteritne tunc creari Angelus, & statim annihilari? si non poterit, cur? si enim idè non potest, quia impossibile est compositum tempus ex instantibus, cum sit impossibile, debet esse compositum ex instantibus adeoque in quorum uno possit creari, in altero immediato annihilari; Si autem in illo casu potest annihilari immediatè Angelus, etiam nunc annihilari poterit, quid enim obest motus cælorum, nec res aliâ possibilis ex se, sit impossibilis, cumq; possibilitas unius rei, non officiat possibilitati alijs rei, etiam possibilitas motus cælorum seu temporis, non officiet possibilitati immediatè sequenti annihilationis Angeli. Tum quia, si non posset annihilare DEUS Angelum instanti immediatè sequenti, non esset liber in ejus conservatione. Quod ipsum probatur. Si DEUS non posset auferre existentiam homini, non esset liber in hoc, quod homo existat animal rationale. Ergo etiam si DEUS non potest immediatè annihilare Angelum, non esset illi libera conservatio Angeli. Et certè non est possibilis creatura, quæ possit reddatur impossibilis positio alijs creaturæ, saltem in diverso loco, subiecto &c. Ergo etiam

etiam non redderetur impossibilis annihilatio Angeli, quocunque instanti, quia esset possibile tempus, quod non potest componi ex instantibus.

INSTABIS. Si DEUS voluisset creaturam producere ab æterno, non posset immediate sequenti instanti, eandem annihilare, idque salvâ libertate Dei. Ergo etiam quamvis non posset DEUS creatum Angelum, immediate sequenti instanti annihilare, adhuc salvaretur DEI libertas.

RESPONDETUR. Cum ea quæ sunt ex suppositione usus libertatis Divinæ, non auferant libertatem Deo, cumque non nisi ex suppositione decreti Divini, illa ponatur ab æterno, nulla enim exigit de se ab æterno esse, hinc fit, ut æternitas illius, non auferat Deo libertatem, non esset autem ab æterno, si uno tantum instanti duraret, & sequenti annihilaretur. Quia illud sequens instans, vel esset ab æterno, vel in tempore: si ab æterno? Ergo ab ante æternitatem potest aliquid præcedere, præcederet enim creatio; Si in tempore. Ergo illud prius instans, non esset ab æterno, sed in tempore; quod enim est ab æterno, non potest præcedere tantum instanti, id, quod est in tempore, infinitum enim plusquam finito, debet excedere id, quod est finitum; tale autem nullum simile absurdum sequeretur, si creatus in instanti Angelus, immediate sequenti instanti annihilaretur.

RESPONDERI solet secundo. Annihilandum illum Angelum in parte indeterminata minori & minori in infinitum. *Hæc Responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia quæro: an respondeat in tempore aliquid proportionatum illi annihilationi vel non; si enim non respondet aliquid proportionatum? Ergo potest bene post creationem Angeli, sequi immediate annihilatione Angeli, jam enim non sequitur tempus componi ex instantibus; si autem aliquid proportionatum responderet. Quæro an illa ipsa pars indeterminata minor & minor in infinitum, sit æqualis, vel major vel minor. Si æqualis, Ergo est quid instantaneum. Ergo non in parte minori & minori, sed in instanti annihilatur; Si minor, Ergo instantanea annihilatione, datur minus. Si major, contra erit, quia quidquid ultra instantaneam annihilationem est, jam non mensurat eandem sed excedit. Tum quia quæro: ipsa creatio Angeli vel est in instanti, vel non est: si non est in instanti, non coherentem imprimis responderetur; nam quomodo non potest Angelus in instanti immediate sequenti annihilari, quia sequeretur instans post instans; siquidem jam nec antecederet instans, utpote cum per Te, creatio illa, non sit futura in instanti. Jam autem qui etiam fieri potest, ut res spiritualis non in instanti producat, utq; ea quæ sunt tota simul,

non ponantur tota simul, adeoque in instanti? Si autem creatio est in instanti? Ergo & annihilatione est in instanti, ratio enim utriusque eadem est, nempe spiritualitas substantiæ quæ nec poni per partes nec annihilari per partes potest. Consequenter non fiet in parte indeterminata.

Neg. valet si dicas, quia sequeretur instans post instans, ideoq; annihilatione debet esse in parte determinata, reditur enim ad argumentum per contradictorium, & debere esse in parte indeterminata illam annihilationem ut probatur, & non debere esse, quia res spiritualis, si non potest incipere nisi tota simul, ita nec desinere.

Neg. valet, si dicas, creationem etiam Angeli esse quidem instantaneam, sicut & annihilationem, sed neutrum fieri in instanti, sed neutrum fieri in instanti, sed in tempore indeterminato, redibit enim argumentum primo loco factum, qualis quantaque sit illa pars. Tum quia contra hanc partem indeterminatam, urgeri possunt reliqua, quæ supra in simili adlata sunt.

RESPONDETUR tertio. Posse creato Angelo annihilari eundem in instanti immediate sequenti, nec tamen sequitur tempus componi ex instantibus; quia nihil proportionati respondet in tempore, sequeturque instans post instans intrinsecum, sed non sequitur instans post instans extrinsecum. Nominis instantis intrinseci, venit indivisibilis quæcunque actio, vel quasi actio, duratio intrinseca, seu entis passiva conservatio &c. Nominis autem instantis extrinseci, venit instans temporis: & sicut si Angelus colligat se in punctum in quanto permanenti, nihil respondet proportionatum, ita nec respondet in quanto successivo quicquam proportionatum, illi v. g. Creationi.

SECUNDA SENTENTIA est: *Quantum successivum, componi ex partibus in infinitum divisibilibus*. Hæc sententia impugnari debet ex iis quæ supra allata, sequeretur enim quod uis quæ supra allata, sequeretur enim quod uis na hora possit totâ æternitate durare, & cum adhuc non sit in illius successione, deveniendum, ad negationem ulterioris successione, durare poterit ultra æternitatem.

QVÆSTIO III.

Quid tandem dici posset de compositione utriusq; quanti?

SI fides doceret unum granum papaveris sita esse divisibile, ut singula ex possibilibus, possint proportionalem partem habere, itemque quod uno grano papaveris, possit tegi & ulterius, & ulterius tegi, tota hæc sphaera mundi, nec tamen unquam occupare plus, de didi, nec tamen in omni parte quam ante, esset hoc

inter